

OPENBAAR VERSLAG REALISATIE SCHOOLPLEIN

Scheveningen, 28 november 2017

Opgesteld: Joris Hoogerwerf/Esther Vlasveld, getoetst: Richard Young
OPENBARE BASISCHOOL HET VOLLE LEVEN Rijslag 21 2587 BB Den Haag

Inhoud

Inleiding.....	2
Vogelvlucht.....	3
Financiering budget.....	5
Openbare basisschool Het Volle Leven.....	5
Stichting De Haagse Scholen (DHS).....	5
Stichting Vrienden van Het Volle Leven.....	5
Overzicht financiering budget per fase.....	6
Subsidies en andere verplichtingen	8
Fonds1818.....	8
Duurzaamheid door Haagse Wijken Den Haag 2016-2018.....	8
Stichting Initiatief op Scheveningen	8
Hoogheemraadschap Delfland.....	10
Sponsoren	10
Crowdfunding.....	11
Zakelijke vrienden	11
Aanbestedingsproces	12
Werkgroep	12
Ouderavond	12
Mogelijke aannemers.....	12
Vriendenstichting.....	12
Selectie	13
Opdrachten	13
Ontwerp – as built	15
Beschrijving	15
Thema's.....	15
Gebruik van het schoolplein.....	20
Mediaberichten	21
Contact	22
Financiers vriendenstichting	23

Inleiding

Met financiering door Stichting De Haagse Scholen (DHS), openbare basisschool Het Volle Leven en de Stichting Vrienden van Het Volle Leven is het nieuwe schoolplein van Het Volle Leven gerealiseerd in deelopdrachten van DHS, obs Het Volle Leven en de vriendenstichting. Het schoolplein is op maandag 30 oktober 2017 in gebruik genomen en op vrijdag 3 november 2017 opgeleverd – met restpunten. Dit document doet verslag van en dient als financiële verantwoording voor het realisatieproject namens obs Het Volle Leven.

Voor de resultaten en het financiële jaarverslag van de Stichting Vrienden van Het Volle Leven wordt verwezen naar: www.vriendenvanhvl.nl/jaarstukken/.

Vogelvlucht

Het schoolplein vóór de verbouwing

Het schoolplein was voor de sloop en nieuwbouw van het schoolgebouw een groot kaal en leeg terrein. Grote delen van het terrein waren bestraat met stoeptegels en langs de rand van het terrein lag een zanderige “groenstrook” met bomen, kapot gelopen gras en gemeentegroen. Ondanks de enorme ruimte die de kinderen tot hun beschikking hadden, was er weinig te doen; stenen, zand, bladeren en een paar kapotte speeltoestellen – het gebied was flink verschaald door de jaren heen. Het talud, “de groenzone” tussen Rijslag en het schoolplein, was platgestampte aarde geworden die bij elke forse regenbui zorgde voor een modderige overstroming van het schoolplein.

Aanleiding

De directe aanleiding voor het nieuwe schoolplein was de sloop en nieuwbouw van het schoolgebouw. Nieuwbouw van de school creëerde de kans en de noodzaak om het schoolplein ook opnieuw in te richten. Door de hogere nieuwbouw kwamen er meer vierkante meters terrein vrij dan voorheen. Met pijn en moeite zou dit uit het nieuwbouw-budget deels bestraat kunnen worden.

De nieuwbouw van een school wordt gefinancierd door de Rijksoverheid, maar het schoolplein niet. Daarvoor is enkel een beperkt bedrag beschikbaar ten behoeve van bestrating – een standaard bedrag, ongeacht de grootte van een terrein. Onze school heeft echter een veel groter schoolplein dan andere scholen. Een geweldige kans maar ook een financiële last voor de school.

Het doel van het schoolplein

Zo’n groot schoolplein midden in de stad, daar was veel meer uit te halen dan de oorspronkelijke kaalslag. De wens was het terrein op een duurzame, groene en generatievriendelijke manier in te richten, zodat verschillende generaties Scheveningers er kunnen bewegen, elkaar ontmoeten en genieten van de activiteiten die worden georganiseerd. Voor de schoolkinderen wilden we een variatie aan spel mogelijk maken, niet vooraf gedefinieerd; ze moeten kunnen struinen en ontdekken, klimmen en voetballen, rennen en chillen. Het Volle Leven staat behalve voor goed onderwijs ook voor betrokkenheid bij omgeving en natuur. De dierenweide en natuurbeleving zouden weer gepaard moeten gaan met spel en ontspanning.

Aanpak

In 2014 werd steeds duidelijker dat er nieuwbouw op de agenda stond. Toen gaandeweg bleek dat vanuit het Rijk slechts geld gegeven zou worden voor een beperkt aantal vierkante meters stoeptegels, is in november 2015 een groep ouders bij elkaar gekomen om na te denken over vergroting van het schoolplein-budget. Dit heeft in juni 2016 geleid tot de oprichting van de Stichting Vrienden van Het Volle Leven, die zich in het schooljaar 2016/2017 richtte op het verkrijgen van subsidies en het betrekken van sponsors en donateurs middels allerlei acties. De school kreeg zelf eerder al een subsidie van Fonds1818 toegezegd voor het schoolplein, en de afgelopen jaren is geld gespaard vanuit de overblijfbijdragen.

Daarnaast werd door een werkgroep van leerlingen, leerkrachten en ouders gewerkt aan de wensen en eisen waaraan het nieuwe schoolplein moest voldoen. Dit heeft geleid tot het uiteindelijke ontwerp van architect Esther Vlasveld (Studio EVO), moeder van twee kinderen die op Het Volle Leven naar school gaan. Vanzelfsprekend heeft continue afstemming plaatsgevonden tussen vriendenstichting en werkgroep, om ontwerp en budget op elkaar af te stemmen.

Gelijktijdig is samen met en in opdracht van schooldirecteur Richard Young gewerkt aan de onderhandelingen met Stichting De Haagse Scholen (DHS), vertegenwoordigd door de projectleider van de nieuwbouw, over verdeling van verantwoordelijkheden, werkzaamheden (en kosten), de selectie van aannemers, de aanbesteding van het werk, de begeleiding van de realisatie en de organisatie van vrijwillige handige ouders en nog veel meer. De offertes van mogelijke ervaren schoolpleinbouwers werden al in maart 2017 vergeleken. In mei 2017 is de basisopdracht gegeven aan M. van der Spek Hoveniers; voornamelijk omdat ze de beste kwaliteit aanboden en het meeste inlevingsvermogen voor de schoolplein-wensen toonden. De realisatie van het schoolplein is gestart medio juli 2017, aan het begin van de zomervakantie. In oktober hebben vele vrijwillige ouders de dierenwei gerealiseerd: betonvloer, metselwerk, elektra, waterleiding, stal, kippenren en konijnenhok.

De reacties

In aanloop naar de ingebruikname-datum op 30 oktober 2017 is er veel gecommuniceerd met omwonenden en ouders. Regelmatig verschenen er berichten op facebook met foto's waarin de voortgang zichtbaar was. Toen op maandagochtend 30 oktober 530 leerlingen en minstens zoveel ouders het schoolplein op stroomden was de verbazing groot. Iedereen wist uiteraard van het schoolplein-project, de meesten hebben meegedaan met acties, gedoneerd of gesponsord, maar daadwerkelijk zien hoe het geworden is, is andere koek.

Kinderen vertellen voor de camera's van TV West en Stadsdeeljournaal Scheveningen hoe waanzinnig blij ze zijn met dit schoolplein, op Facebook tonen vele ouders zich blij én trots op wat wij met z'n allen voor elkaar hebben gekregen. Kinderen kruipen met z'n allen in de nestschommel, hangen in groten getale aan de waterpomp en er staat iedere pauze een ware rij voor het klauterparcours. De zanderige voeten en vieze broeken nemen we graag voor lief. Een kleuterjuf geeft na twee weken al aan dat de kinderen in de klas rustiger zijn na het buitenspelen dan voorheen, toen ze op een klein betegeld plein speelden.

Het saamhorigheidsgevoel onder de ouders is nog nooit zo groot geweest. Schoolbestuur en leerkrachten delen in dat gevoel. In een tijd waarin de werkdruk hoog is, is het fijn als deskundige vrijwillige ouders hun krachten bundelen en het schoolbestuur en de leerkrachten ontlasten. "Wij hebben het mooiste schoolplein van Nederland" is het overheersende gevoel.

Financiering budget

Het nieuwe schoolplein is betaald door stichting De Haagse Scholen, obs Het Volle Leven en de Stichting Vrienden van Het Volle Leven.

Openbare basisschool Het Volle Leven

De financiering begon met de aanvraag en toezegging van de Fonds1818-subsidie ter hoogte van 25.000 euro. Dat is aangevuld met het gespaarde bedrag uit de overblijfbijdragen, ter hoogte van 50.000 euro.

Stichting De Haagse Scholen (DHS)

DHS zou bij de oplevering van de nieuwbouw het schoolplein achterlaten zoals het was aangetroffen bij aanvang van de nieuwbouw, mits dat veilig gebruikt kon worden door de leerlingen ten tijde van ingebruikname. DHS beschikte in maart 2017 over een budget van 45.000 euro dat hiervoor ingezet kon worden.

Obs HVL heeft aangedrongen op DHS' financiële verantwoordelijk voor het opleveren van een veilig schoolplein, dat tenminste teruggebracht zou worden tot wat er al was voor de sloop. Achterstallig onderhoud moest ingehaald en objecten die hun functie verloren hadden als gevolg van de sloop en nieuwbouw, verwijderd. DHS was het hier gelukkig mee eens, en besepte dat het restbudget (van 45.000 euro) mogelijk te laag was om bovengenoemde financiële verantwoordelijkheid te nemen.

Met het oog op bouwplanning, kosten, een goede coördinatie en het inperken van veiligheids- en aansprakelijkheidsrisico's, besloot DHS alle schoolplein-werkzaamheden voortvloeiend uit haar financiële verantwoordelijkheid onder te brengen bij dezelfde aannemer/hovenier die ook het schoolpleinontwerp zou realiseren. Dit was een forse uitbreiding van het "schoolpleinplan". Met andere woorden, DHS heeft obs HVL gevraagd alle werkzaamheden tussen gevel en hek te realiseren.

Na diverse onderhandelingsrondes is in mei 2017 door DHS een budget toegezegd van 75.000 euro voor de werkzaamheden waar DHS voor verantwoordelijk was. Op basis van de definitieve offerte van de winnende aannemer en conform de deelopdracht van DHS, was de precieze bijdrage van DHS aan het schoolplein 74.985,79 euro.

DHS is vertegenwoordigd door de projectleider van de nieuwbouw.

Stichting Vrienden van Het Volle Leven

Openbare basisschool Het Volle Leven is een school in het hart van Scheveningen, waar meer dan 530 Scheveningse kinderen met plezier naar toe gaan. Naast het verplichte curriculum zorgen actieve ouders en leerkrachten voor extra activiteiten en voorzieningen, waardoor de kinderen als ze de school verlaten terug kunnen kijken op een fantastische tijd. Ook dragen deze inspanningen bij aan een grote verbinding tussen kinderen, ouders en leerkrachten onderling.

De school groeit en de budgetten staan onder druk. Vanuit de vrijwillige ouderbijdrage worden de reguliere buitenschoolse activiteiten betaald. Financiering voor meer structurele voorzieningen was nog niet voorhanden. Ook niet voor realisatie van het schoolplein. Met dit initiële doel is de Stichting Vrienden van Het Volle Leven opgericht op 17 juni 2016.

De vriendenstichting heeft gedurende schooljaar 2016/2017 vele ouders geactiveerd en er zijn diverse activiteiten georganiseerd om het schoolplein-budget te vergroten: vanuit de stichting werden sponsors aangetrokken en donateurs gevonden, zowel financieel als in natura. Kinderen en ouders organiseerden een tweedehands spullen-bazaar, een ouderfeest op de Pier, kinderen gingen langs de deuren voor statiegeld en een succesvolle crowdfunding-actie was de kers op de taart. De vriendenstichting kreeg grote subsidies van Stichting Initiatief op Scheveningen, mede gefinancierd met steun van het Europese Fonds voor regionale ontwikkeling van de Europese Unie en de gemeente Den Haag, en Hoogheemraadschap Delfland. Zo droeg de vriendenstichting uiteindelijk 104.000,22 euro bij aan het schoolplein.

Overzicht financiering budget per fase

Het budget is in drie projectfases verdeeld, om te voldoen aan de voorwaarden van de geldverstrekkers.

Voorbereiding

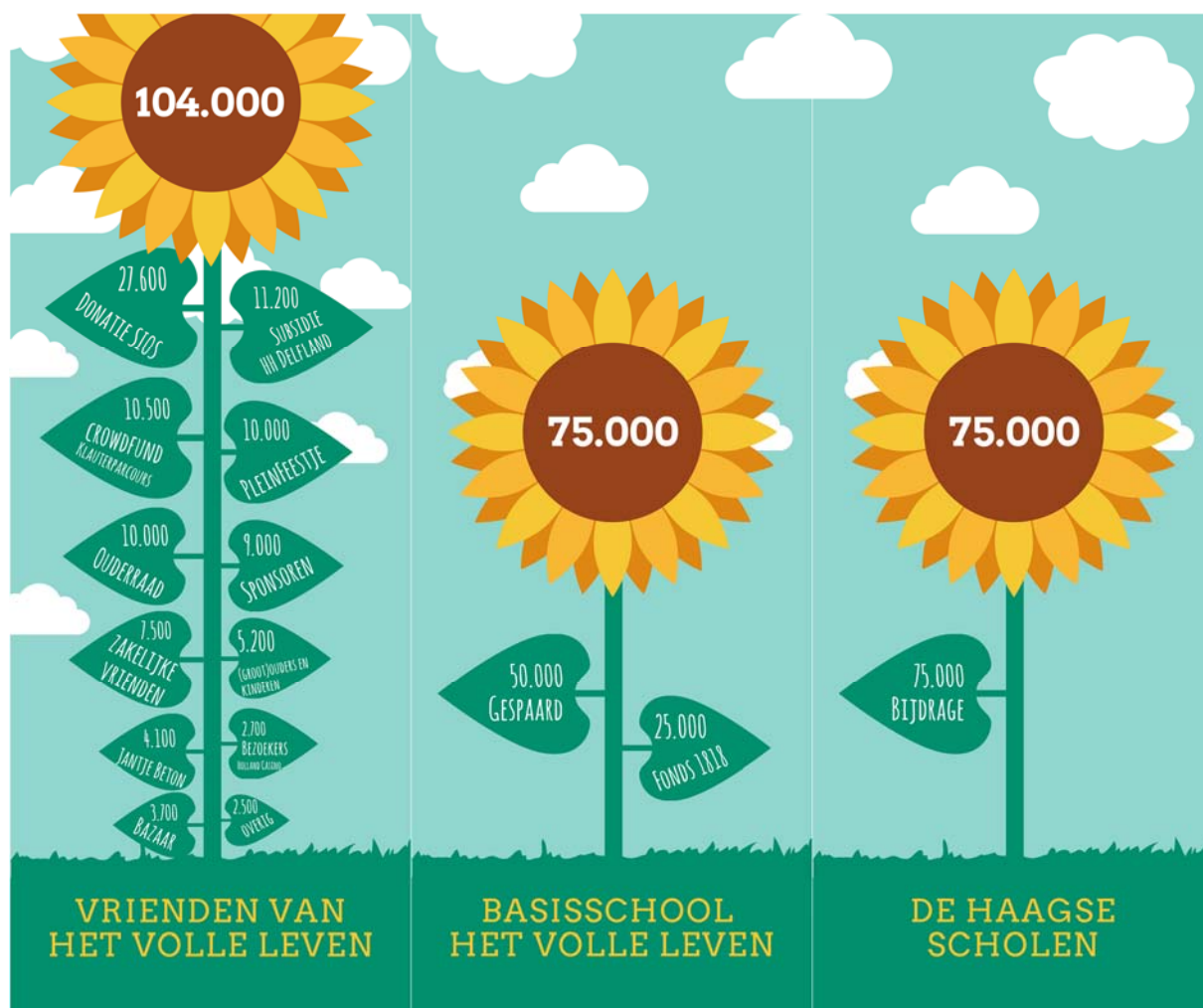
In deze fase werd gewerkt aan het uitwerken van het projectidee, ontwerp, oprichting vriendenstichting, inschrijving bij de Kamer van Koophandel, het schrijven van teksten, website-opbouw en andere communicatie.

<i>Onderdeel</i>	<i>incl. BTW</i>
Duurzaamheid Haagse wijken (subsidie)	2.500,00
Totaal budget voorbereiding	2.500,00

Realisatie

De realisatiefase behelsde de periode tussen juli en oktober 2017. In deze fase werd de aanleg van het duurzame, groene generatieplein met klimaatadaptieve maatregelen uitgevoerd.

<i>Onderdeel</i>	<i>incl. BTW</i>
Subtotaal bijdrage DHS	74.985,79
Gespaard (overblijfgeld)	50.000,00
Fonds 1818 (subsidie)	25.000,00
Subtotaal bijdrage obs Het Volle Leven	75.000,00
SIOS (donatie)	27.600,00
HH Delfland (subsidie)	11.242,54
Crowdfunding klauterparcours	10.502,25
Ouderraad-donatie	10.000,00
PleinFeestje	9.793,46
Sponsors	9.000,00
Zakelijke vrienden	7.470,00
Donaties ouders/leerlingen	5.199,14
Overige acties	13.192,83
Subtotaal bijdrage Vrienden van HVL	104.000,22
Totaal budget realisatie	253.986,01

Programmering

Na ingebruikneming van het groene generatieplein worden activiteiten georganiseerd om het bereik en de programmering van het nieuwe plein te vergroten. Samen met lokale sportverenigingen, cultuurstellingen en maatschappelijke organisaties wordt een programma opgezet en uitgevoerd binnen de thema's natuur, cultuur en sport. De 'buren' van onder andere de nabijgelegen serviceflat 'De Thuishaven', zwembad de Blinkerd en het museum Muzee worden hierbij betrokken.

<i>Onderdeel</i>	<i>incl. BTW</i>
SIOS (subsidie)	6.900,00
Totaal budget programmering	6.900,00

Subsidies en andere verplichtingen

Fonds1818

Enkele jaren voor de nieuwbouw werd de subsidie “Groene schoolpleinen” van Fonds1818 aangevraagd en een bedrag van 25.000 euro werd aan de school toegekend. De honorering van deze subsidie bleef ook toen de nieuwbouw werd uitgesteld overeind; de subsidieregeling van Fonds1818 is per 1 januari 2017 gestaakt. Op basis van het definitief ontwerp werd eind 2016 de subsidie uitgekeerd. Deze bijdrage werd volledig besteed aan het groene schoolplein. Er zijn geen verplichtingen richting Fonds1818, behoudens de verantwoording over de inzet van het subsidiebedrag.

Duurzaamheid door Haagse Wijken Den Haag 2016-2018

Eind augustus 2016 is voor het project Duurzaam Schoolplein een subsidieaanvraag gedaan bij de gemeente Den Haag, bij het fonds Duurzaamheid door Haagse wijken Den Haag 2016-2018. De subsidie wordt uitsluitend verstrekt voor activiteiten die bijdragen aan het stimuleren van burgers, bedrijven en/of instellingen op wijkniveau, om samen te werken rond de thema's 'verduurzaming van de wijk, energiebesparing, CO2-reductie of verbeterde luchtkwaliteit' en om de in de wijk aanwezige kennis rond dit thema verder te mobiliseren en de lokale economie op dit vlak te stimuleren.

De verkregen (project-opstart)subsidie van 5.000 euro is voor de helft besteed aan voorbereidingskosten. De andere helft is toegevoegd aan het realisatiebudget, nadat voorbereidingswerkzaamheden in natura werden gedoneerd onder de voorwaarde dat het factuurbedrag aan de realisatie uitgegeven zou worden. De notaris heeft de oprichtingskosten van de vriendenstichting zodoende niet gefactureerd, en ook het honorarium voor de tekstschrijver, grafisch ontwerper, printer en juridisch adviseur ging op deze manier naar de realisatie van het schoolplein.

In plaats van een verslag te leveren, heeft de Gemeente Den Haag de stichting verzocht zo veel mogelijk deelnemers een speciale enquête te laten invullen. Zo vindt de gemeente Den Haag het effect van de regeling voor de gemeente beter meetbaar. Zowel de aanvrager als tenminste 10 projectdeelnemers hebben deze vragenlijst ingevuld. Daarmee is aan de verplichting voor verantwoording voldaan.

Stichting Initiatief op Scheveningen

Begin januari 2017 is met het plan voor een groen generatieplein een aanvraag gedaan bij Stichting Initiatief op Scheveningen. Het hoofddoel van SIOS is om vanuit Scheveningen op een innovatieve en duurzame manier de lokale economie en de leefbaarheid op Scheveningen te versterken. SIOS geeft activiteiten en/of projecten die op deze manier iets voor Scheveningen kunnen betekenen financieel en organisatorisch een zetje.

De donatie van 34.500 euro, die met het plan voor het groene generatieplein van Stichting Initiatief op Scheveningen werd verkregen, had twee bestemmingen. Het grootste deel, te weten 27.600 euro, was bedoeld voor de realisatie van het groene generatie-schoolplein, terwijl 6.900 euro besteed zal worden aan programmering na ingebruikname van het schoolplein. Bij aanvang van het

schoolpleinproject is 80% van de totale donatie verkregen, en na afronding van het schoolplein wordt de resterende 20% aangevraagd. Deze 20% is precies gelijk aan de 6.900 euro die voor de programmering bedoeld is. De donatie van Stichting Initiatief Op Scheveningen wordt alleen gebruikt voor de realisatie, niet voor onderhoudskosten.

De donatie van Stichting Initiatief op Scheveningen is aangevraagd door de vriendenstichting en volgens de voorwaarden van SIOS moet de vriendenstichting opdrachtgever zijn voor een bedrag tenminste ter hoogte van deze donatie, zie ook Aanbesteding § Opdrachten. Het project voldoet na realisatie aan alle voorwaarden van SIOS en draagt bij aan de doelstellingen van SIOS.

Deze donatie wordt betaald uit gemeentelijke gelden en uit het Europees Fonds Regionale Ontwikkeling. Hiervoor gelden strikte administratieve regels. Hierom zijn gedurende het schoolpleinproject al diverse (financiële) rapportages aan SIOS verstrekt.

Voor de toekomst gelden nog de volgende belangrijkste bepalingen.

Uiterlijk drie maanden na afloop van het project dient SIOS van de vriendenstichting te ontvangen:

- *bestedingsverklaring, ondertekend door twee bestuursleden (van de vriendenstichting);*
 - *een overzicht van de gerealiseerde inkomsten en uitgaven van het project, de opzet dient gelijk te zijn aan de toegestuurde definitieve begroting en het dekkingsplan;*
 - *een inhoudelijk verslag via e-mail en een ingevuld evaluatieformulier, digitaal in te sturen.*
- e. *Binnen drie maanden na afloop van het project zal door de vriendenstichting een eindrapportage worden samengesteld, waarin de in het kader van het project uitgevoerde werkzaamheden, alsmede de verkregen resultaten worden beschreven. De eindrapportage zal tevens een specificatie omvatten, opgesteld door de vriendenstichting, van de totale subsidiabele kosten die door de vriendenstichting gemaakt zijn in het kader van het project.*

In de officiële berichtgeving, rapportages en media-uitingen vanuit zowel de school als van de vriendenstichting, wordt vermeld dat de donatie van SIOS mede is gefinancierd met steun van het Europese Fonds voor regionale ontwikkeling van de Europese Unie en de gemeente Den Haag. Om deze reden zijn zowel het EU-logo als het logo van de gemeente Den Haag in dit document en op het sponsorbord opgenomen. Daarnaast wordt het EU-logo op een stoeptegels geleverd en wordt SIOS uitgenodigd bij de openingsceremonie op 11 januari 2018.

Hoogheemraadschap Delfland

Begin juni 2017 is een aanvraag voor een stimuleringsbijdrage gedaan bij Hoogheemraadschap Delfland, voor het treffen van klimaatadaptieve maatregelen. In het plan voor het groene schoolplein zitten veel klimaatadaptieve maatregelen, zoals meer ruimte voor groen en water, het voorkomen van meer verharding naar aanleiding van de sloop, het talud terrasvormig inrichten, het aanleggen van een waterloop en wadi, asfaltpaden vervangen door paden met waterdoorlatende halfverharding. Hiermee wordt regenwater langer vastgehouden in de bodem van het talud, wordt uitspoeling voorkomen en wordt (regen)water door de wadi en de waterloop zichtbaar gemaakt, waarmee waterbewustzijn wordt vergroot.

De subsidiabele kosten zijn:

- waterloop met wadi
- terrasvormige tribune/plein
- halfverhardingen (waar verharding weggehaald wordt)

Op grond van de Stimuleringsregeling Klimaatadaptatie Delfland is een stimuleringsbijdrage ter hoogte van 20% van de projectkosten toegekend ter waarde van 11.242,55 euro. Daarop is door de vriendenstichting een voorschot van 50% aangevraagd.

De waterloop met wadi, terrasvormige tribune en halfverhardingen zijn allemaal gerealiseerd.

De definitieve vaststelling van de stimuleringsbijdrage gebeurt na uitvoering van het project op basis van de werkelijk gemaakte kosten. Uiterlijk 6 weken na afloop van de werkzaamheden dient de vaststelling van de stimuleringsbijdrage te worden aangevraagd met het aanvraagformulier "Verzoek tot vaststelling stimuleringsbijdrage". Het aanvraagformulier dient vergezeld te gaan van een activiteitenverslag, een financieel verslag en beeldmateriaal dat de situatie vóór en ná uitvoering van het project weergeeft.

Indien het schoolpleinproject leidt tot een publicatie of indien daarover op een andere manier wordt gecommuniceerd, dient vermeld te worden, dat het project mede mogelijk is gemaakt door een stimuleringsbijdrage van Delfland. Om die reden is het logo van HH Delfland opgenomen in dit document én op het sponsorbord. Daarnaast wordt HH Delfland betrokken bij de organisatie van én uitgenodigd voor de openingsceremonie op 11 januari 2018.

Sponsors

Sponsors krijgen, anders dan donateurs, een tegenprestatie voor hun betaling. In dit geval zijn vroege sponsors met logo opgenomen in de periodieke schoolplein-kranten en alle sponsors worden met logo opgenomen op het sponsorbord op het schoolplein.

Crowdfunding

Met behulp van de crowdfunding-website Voorjebuurt.nl is door de vriendenstichting een succesvolle crowdfunding-campagne opgezet. Het doel was geld in te zamelen voor een bijzonder klauterparcours voor kinderen van Scheveningen. Gemaakt van niet zomaar bomen, maar hergebruik van reeds gekapte Haagse bomen. Op deze manier dienen deze prachtige bomen toch nog een zeer dankbaar doel.

Het doelbedrag is afkomstig uit twee bronnen: de individuele supporters en de provincie Zuid-Holland, die het gedoneerde bedrag verdubbelde (met maximaal 5.000 euro). Er waren wel criteria waaraan het project moest voldoen, maar er zijn geen verplichtingen aan de donatie van Zuid-Holland gekoppeld. Zoals dat gaat bij crowdfunding krijgen alle supporters een beloning voor hun donatie. Beloningen waren een “warm hart oorkonde” (10 euro), stoeptegels (25 euro), vogelhuisje (40 euro), social media vermelding (100 euro), kinderpartijtje op het schoolplein (150 euro), vermelding op sponsorbord (250 euro), trashure hunt (300 euro) of een klauterparcoursboom (500 euro). Deze beloningen worden door de vriendenstichting georganiseerd.

Zakelijke vrienden

Zakelijke vrienden hebben geen recht op een tegenprestatie. De zakelijke vrienden zijn bedrijven – veelal van ouders – die geld gedoneerd hebben of in natura werk verricht hebben.

Aanbestedingsproces

Werkgroep

Vanaf eind 2015 was de werkgroep actief, bestaande uit ouders, leerkrachten, directie, overblijf-coördinator en unitmanager kinderopvang. Zij bespraken hun ideeën en eisen voor het nieuwe schoolplein. De gymdocent hield tijdens een gymles een enquête onder de kinderen, en besprak hun input in de werkgroep. Verder werden onderwerpen als logistiek, bergruimte, veiligheid, overzicht en toegankelijkheid uitgebreid besproken. Er werd een groen schoolplein in Den Haag bezocht door twee personen uit de werkgroep, gesproken met een hovenier, en er werden foto's uitgewisseld van voorbeeldprojecten. Met het structuurontwerp als basis, werden deze eisen en ideeën na de zomer uitgewerkt tot een definitief ontwerp, op basis waarvan de offertes zijn aangevraagd.

Ouderavond

De eerste kennismaking met het voorlopig ontwerp vond voor de meeste ouders plaats tijdens een ouderavond, waar het ontwerp gepresenteerd werd. Tevens werd gevraagd naar hun mening over het ontwerp, er werd gesproken over het groene spelen, over vies worden, over mogelijke subsidies en acties ten behoeve van de financiering. Er bleek hieruit direct een enorme betrokkenheid.

Mogelijke aannemers

Vanaf eind 2016, parallel aan de geldwervingsacties, werd er gezocht naar aannemers en hoveniers die aantoonbare ervaring hadden met groene basisschoolpleinen, die voldeden aan onze wensen en die tijd hadden om het schoolplein uiterlijk in oktober 2017 af te ronden.

In februari 2017 zijn bij vijf partijen offertes opgevraagd voor realisatie van delen of voor realisatie van het gehele project.

Vriendenstichting

Aan het begin van het schooljaar schatte de vriendenstichting de kosten voor het schoolplein in op minstens € 120.000. Dat bedrag zou worden betaald door school zelf – € 50.000 gespaard en € 25.000 subsidie van Fonds 1818 – en door de Vriendenstichting, die de resterende € 45.000 als initieel doel van het inzamelingsproject gesteld had. Na meerdere overleggen is er besloten dat obs HVL een deel van het werk van de nieuwbouw/Stichting De Haagse Scholen zou overnemen, waardoor het gehele project groter werd.

Maar ook bleek uit de opgevraagde offertes dat de kosten voor het uitvoeren van het hele ontwerp, met alle onderdelen van het schoolplein, hoger waren dan het budget. Een aantal onderdelen kwam te vervallen of werd uitgesteld. Maar gaandeweg werd er geweldig genoeg meer geld ingezameld, waardoor toch alle gewenste onderdelen gerealiseerd konden worden.

Selectie

In april 2017 zijn de offertes beoordeeld en vergeleken in samenwerking met alle betrokken partijen.

Selectie heeft plaatsgevonden op de volgende criteria:

- inlevingsvermogen van de aannemer in het definitief ontwerp;
- relevante ervaring met soortgelijke projecten;
- kwaliteit van referentie-projecten;
- haalbaarheid planning;
- kosten;
- grootte en daarmee flexibiliteit van aannemer.

Op basis van deze criteria kwam M. van der Spek Hoveniers als beste uit de bus.

Met M. van der Spek Hoveniers als winnende partij is het plan in april en mei zodanig gekneed dat budget, ontwerp en (offerte)kosten voor uitvoering naadloos op elkaar aansloten – rekening houdend met een bedrag voor onvoorziene kosten. Dit heeft geleid tot een definitieve offerte (met kenmerk 17/1966/18941 dd. 12-5-2017).

Opdrachten

Met wetenschap van de stand van zaken rond de geldwervingsacties van de vriendenstichting en de bekende bijdragen van DHS en obs HVL, is medio mei 2017 gelijktijdig voor één schoolplein-project een drietal opdrachten aan M. van der Spek Hoveniers verstrekt.

DHS gaf opdracht voor de werkzaamheden die als gevolg van de sloop en nieuwbouw nodig waren om een toegankelijk, veilig en bruikbaar terrein op te leveren. Bestaande uit o.a. (een deel van) de bestrating en de fietsenstalling. De vriendenstichting gaf opdracht voor het door SIOS gedoneerde bedrag en voor aanvullende opdrachten, zoals belijning, buitengym-attributen, dierenwei-onderdelen (stal, hokken, elektra), etc.

De scopeverdeling op basis van de definitieve offerte is als volgt:

Onderdeel	DHS	Vrienden	obs HVL
0 – Bouwrijp maken verwijderen asfaltpad	X	-	-
0 – Bouwrijp maken overig	-	-	X
1.1 – Bestrating	X	-	-
1.2a – Fietsbeugels	X	-	-
1.2b – Halfverharding fietsenstalling	-	-	X
1.5 – Verplaatsen klimrek 2e Mess-schoolplein	-	-	X
1.6/1.7 – Grondkeringen	X	-	-
1.8 – Nieuw toegangspad	X	-	-
2.0 - Nieuwe bomen	X	-	-
3 – Bosplein (inclusief onderdelen)	-	-	X
4 – Tribune exclusief 4.5 schommels	-	X	-
4.5 – Schommels en valondergrond	-	-	X
5 – Dierenwei (inclusief onderdelen)	-	-	X
6 – Ontdektuin (behoudens 6.7 en 6.8)	-	-	X
6.7 – Schelpenpad en 6.8 – 40m2 planten	-	X	-
Overige kosten	-	-	X

De drie opdrachten vormden onderdeel van één project, zijnde het schoolplein van openbare basisschool Het Volle Leven (obs HVL) middels de gezamenlijke opdrachten van openbare basisschool Het Volle Leven, Stichting De Haagse Scholen (DHS) en Stichting Vrienden van Het Volle Leven (Vrienden) met betrekking tot hetzelfde schoolplein.

Eventueel meerwerk of onvoorziene tegenvallers zouden gedragen worden door obs HVL, behoudens extra kosten ten behoeve van de onderdelen die gefinancierd werden met SIOS-gelden.

Een lijst van opdrachten, opdrachtgevers en kosten is opgenomen in het volgende hoofdstuk.

Ontwerp – as built

Beschrijving

“Een uitdagend en natuurlijk speelplein, passend bij de visie van de school en bij de prachtige locatie en het nieuwe gebouw”.

Centraal in het ontwerp staat de grote luie tribunetrap tegenover de nieuwe hoofdentree, gemaakt van gerecyclede stoeptegels en stenen. Dit is dé plek voor bijvoorbeeld het zomerfeest, de doe-eens-wat-leuks-show of een toneelvoorstelling, of gewoon om heerlijk in de zon te zitten of op en neer te rennen en springen. Via de trap kom je op “het bovenplein”. Midden in het gebied, tussen de nieuwbouw en de oudbouw, ligt dit hoger gelegen plein van natuurlijke waterdoorlatende materialen, met daarnaast een glooiende groene bloemenweide. Hiermee is de groenzone vergroot en verbeterd, en versterking tegengegaan.

Door verschillende plekken en elementen te maken is er voor ieder wat wils, zonder het spel vooraf te definiëren. Er is zoveel mogelijk gewerkt met natuurlijke materialen en met gerecyclede materialen van het terrein zelf of uit de omgeving. In het plan is het hoogteverschil – zo’n 2,5 meter tussen de Rijslag en de begane grond van het gebouw – ingezet om het gebied uitdagender en gevarieerder te maken, door padjes, glijbanen en natuurlijk de grote tribunetrap.

Thema’s

Het ontwerp is in thema’s opgesplitst. De basis bevat de essentiële onderdelen; de thema’s zijn aanvullingen, die naarmate het budget groeide werden toegevoegd aan de uitvoering. De volgende thema’s worden onderscheiden: sport en spel, bosplein en ontdektuin. In vogelvlucht zijn hieronder de belangrijkste ontwerp-eigenschappen beschreven, inclusief foto’s voor een impressie van het resultaat.

Basis

- Entreeplein bestraten met gebruikte betontegels;
- Klinkerpad van Rijslag naar entreeplein;
- Grondkeringen om hoogteverschillen te overbruggen;
- Aanleg tribunetrap;
- Aanleg bovenplein voorzien van halfverharding (waterdoorlatend);
- Aanleg paden en fietsenstalling met halfverharding (waterdoorlatend);
- Aanleg kas, groenstrook en dierenwei.

Het entreepad loopt vanaf de Rijslag langs het bovenplein naar beneden. Bovenaan het plein staan een grote schommel en duikelrekken tussen de bomen. Op het entreeplein heeft het “oude” kleuter-klimrek weer een plekje gekregen, en natuurlijk de dierenweide en de kas. In de dierenweide zijn een geitenstal, konijnenhok, kippenren en een bijzonder insecten- en vogelhotel te zien. De tribune verbindt het entreeplein met het bovenplein. Alle stoeptegels zijn gerecycled materiaal, deels met oude belijning van het verkeersplein, die nu een soort mozaïek vormen. Boomstammen uit de omgeving zijn gebruikt om het terrein terrasvormig in te richten. De beplanting ertussen zal op termijn het talud nog beter vasthouden.

Thema Sport en spel

- Locatie sportplein (of achterplein): ca. 400 m2 betontegels, gelegen direct naast het gebouw en de gymzaal, goede toegang vanuit de buurt;
- Locatie entreeplein: tribunetrap en bovenplein, bestrating met gerecyclede betontegels, stenen en halfverharding.

Er zijn twee plekken waar het element 'sport en spel' de nadruk heeft. De eerste en meest toegankelijke is naast de gymzaal gelegen, hier is een drietal sportvelden met belijning aangeduid. De andere plek wordt gevormd door het entreeplein, het bovenplein en de tribune ertussen. Type sport en spel is hier minder gedefinieerd; de tribunetrap zelf nodigt uit tot rennen en bewegen en op het entreeplein mogen de kinderen fietsjes en ander materiaal gebruiken.

Thema Bosplein

- Locatie ca. 800m2 licht hellend terrein langs bosrand;
- Asfaltpaden zijn vervangen door halfverharding;
- Klimrekken, rioolpijp, speelbosjes;
- Klauterparcours.

De grotere kinderen kunnen zich hier helemaal uitleven. Klimmen en bouwen, maar ook hangen, kletsen en verstoppert. Er is zo veel mogelijk gewerkt met natuurlijke materialen met zo min mogelijk onderhoud. Een verhoogde bak met beplanting langs de kleuterlokalen zorgt dat de kleuters een eigen plekje hebben en niet gestoord worden. De bestaande bosjes werden gesnoeid tot een doolhof. Het houten klauterparcours werd grotendeels van gekapte bomen uit de omgeving gemaakt. Een superbrede glijbaan geeft toegang tot de entree.

Thema Ontdektuin

- Ca 1.000 – 1.500 m2 beschikbare grond op groen talud;
- Locatie: gelegen in de groenzone, nabij kinder- en buitenschoolse opvang.

De ontdektuin is er vooral voor de jongste kinderen, maar ook de rest van de kinderen uit de onderbouw kunnen hier volop ontdekken. De ontdektuin is ingericht met lage begroeiing, zodat er overzicht is voor de leerkrachten en er voor de kinderen voldoende verstopt- en struinplekken zijn. Een avonturenpad voert over boomstammetjes en schelpen, langs geurende planten, een stoer houten klimrek. Er zijn afgebakende perken met planten die de beleving prikkelen en de biodiversiteit vergroten, maar ook ruige bosjes waar doorheen gerend mag worden. Er wordt optimaal gebruik gemaakt van het bestaande talud (hoogteverschil) in het terrein. Dit is terrasvormig aangelegd om uitspoeling te voorkomen. Er is een waterpomp om mee te spelen en om de planten in de groenzone water te kunnen geven, het water stroomt door een stenen waterloop door het

terrein. Onderaan de waterloop in het grasveld ligt een drassige zone waar het water naartoe stroomt: een wadi. Hier kan ook na hevige regenval het water rustig infiltreren.

Gebruik van het schoolplein

Voorschriften

Het schoolplein is goedgekeurd door een onafhankelijke veiligheidsinspecteur.

Timer waterleiding

De timer op de waterleiding van de waterbaan bevindt zich in de meterkast van 2Samen/oudbouw. De timer is ingesteld op 'open' tussen 9:00 en 14:00 uur om waterverspilling buiten schooltijd te vermijden. Als de timer 'open' staat wordt een 500 liter-tank bovenaan het talud gevuld, waarop de waterpomp aangesloten is.

Aandachtspunten

Uit inspectierapport

Het definitieve inspectierapport is nog niet verkregen. Eventuele aandachtspunten, die hierin genoemd worden, zullen hier worden opgenomen in een volgende versie van dit document.

Riolerings-inspectieput

Tijdens de realisatie bleek een riolerings-inspectieput vlak onder het maaiveld aanwezig te zijn. Omdat dit niet veilig is bevonden naast de speeltoestellen, is een rubbermat gelijmd op de stalen putdeksel. Na eventuele inspectie dient deze mat altijd weer vastgelijmd te worden. Alternatieve oplossing is een paar rijen bakstenen onder de stalen putdeksel te verwijderen en de stalen putdeksel verlaagd terug te brengen.

Glas

Er komt relatief veel glas uit de oude zwarte aarde. Dit glas ligt al vele jaren op het schoolplein en is afkomstig uit eerder gesloopte schoolgebouwen – niet uit de afgelopen sloop. Zo veel mogelijk terrein heeft een nieuwe afwerking gekregen maar gezien de afmetingen van het terrein zijn er nog altijd delen oude grond aanwezig. Ook door het hergebruik van grond zijn diepere lagen boven gekomen. Glas kruipt omhoog, dus volledig afvoeren en voorkomen is niet haalbaar. Diverse ouders zijn druk bezig geweest om glasstukken te ruimen, maar na iedere regenbui wordt weer nieuw glas zichtbaar. Iedereen wordt gevraagd glas meteen op te ruimen, en er zal regelmatig gecontroleerd worden.

Mediaberichten

Er is veel gecommuniceerd sinds augustus 2016, de start van het schooljaar waarin de vriendenstichting publiekelijk is aangevangen met het vergaren van budget voor het schoolplein. Hieronder de lijst van mediaberichten:

20161005 Artikel - Ouders in de bres voor Schoolplein - Scheveningsche courant
 20161200 Video - Nieuwbouw en bazaar - Stadsdeeljournaal Scheveningen
 20170112 Website Den Haag FM - De Kraaien zamelt geld in voor Schevenings schoolplein
 20170125 Artikel - Feesten op De Pier - De Posthoorn
 20170125 Artikel - Live Muziek op Scheveningen - Scheveningsche Courant
 20170125 Foto bij web artikel - Benefietfeestje - AD online
 20170125 Radiofragment - Radio interview Nathalie Pleinfeestje - Den Haag FM
 20170125 Web artikel - Benefietfeestje - AD online
 20170125 Website Den Haag FM - Haagse artiesten zamelen geld in voor Schevenings schoolplein
 20170126 Artikel - Tip van de dag Pleinfeestje - De Telegraaf
 20170127 Artikel - Schoolplein betrokken ouders – AD
 20170127 web artikel - Spelen op plein van 120k – AD
 20170128 Video - PleinFeestje - Stadsdeeljournaal Scheveningen
 20170128 web artikel - Pleinfeestje - De Posthoorn
 20170130 Website Den Haag FM PleinFeestje
 20170131 Live interview - Nathalie de Bruijn uitslag PleinFeestje - Den Haag FM
 20170201 Artikel - Pleinfeest 10.000 – AD
 20170201 Artikel 1 - Succesvol PleinFeestje - Scheveningsche Courant
 20170201 Artikel 2 - Supervet Feest - Scheveningsche Courant
 20170202 web artikel - Eigen Persbericht - Website HVL
 20170202 web artikel - Pleinfeestje 10000 - De Posthoorn
 20170204 Uitzending video - Live interview Nathalie Joris schoolplein - Den Haag TV Discus (cut)
 20170215 Artikel - SIOS projecten - Scheveningsche Courant
 20170228 Artikel - PleinFeestje 10.000 - De Posthoorn
 20170520 Artikel - Uitslag stemronde SIOS – AD
 20170531 Campagnepagina Klauterparcours van Haagse bomen _ Voor je Buurt
 20170531 Website Voor je buurt campagnepagina crowdfunding
 20170615 1515u Interview Nathalie crowdfunding Den Haag FM
 20170615 Interview Nathalie Den Haag FM Het-Volle-Leven
 20170615 Website Den Haag FM KlauterBOS
 20170617 Website Voor je buurt Klauterparcours van Haagse bomen crowdfunding
 20170704 Website - Holland Casino Scheveningen donatie - Voorburgs Dagblad
 20171006 Radio interview Esther Vlasveld schoolplein - Radio West
 20171006 web artikel - Leerlingen en ouders zamelen ton in - Omroep West
 20171006 web artikel - Ruim 100.000 ingezameld - Den Haag FM
 20171006 Website - Ouders zamelen geld in - TV West
 20171009 TV West uitzending schoolplein
 20171009 web artikel - Vreugde over inzameling van ouders voor nieuw schoolplein - Omroep West
 20171009 web artikel foto - Vreugde over inzameling van ouders - Omroep West
 20171009 Website - Omroep West
 20171030 Artikel - Schoolplein dankzij papa en mama - AD Den Haag
 20171030 Video – Opening Het Volle Leven koning Richard - Stadsdeeljournaal Scheveningen
 20171030 Video - Ontworpen Schoolplein Joris - Stadsdeeljournaal Scheveningen
 20171123 Artikel – Column Groen schoolplein – Den Haag Centraal
 Op aanvraag zijn deze berichten beschikbaar.

Contact

Openbare basisschool Het Volle Leven

www.hetvolleleven.nl

Richard Young	schooldirecteur
Joris Hoogerwerf	vrijwillige ouder/projectleiding
Esther Vlasveld	vrijwillige ouder/projectleiding

r.young@hetvolleleven.nl
joris.hoogerwerf@ziggo.nl
esther@studioevo.nl

Foto's: Arnaud Roelofsz

Stichting De Haagse Scholen

www.dehaagsecholen.nl

Sonja Pool

Stichting Vrienden van Het Volle Leven

info@vriendenvanhvl.nl

www.vriendenvanhvl.nl

Joris Hoogerwerf
Rutger-Jan Hebben
John van Aerle
Nathalie de Bruijn
Joep de Roo

Werkgroep wensen en ontwerp

Esther Vlasveld

esther@studioevo.nl

M. van der Spek Hoveniers

info@mvdspek.nl

www.mvdspek.nl

Sander Huisman
Martijn Gillissen
Harm (uitvoerder)

Financiers vriendenstichting

De financiering van het nieuwe schoolplein — een project van de vriendenstichting — had nooit tot stand kunnen komen zonder de hulp van zoveel **VRIENDEN**: donateurs en crowdfunding-supporters, zakelijke vrienden, actieve ouders, sponsors en donateurs PleinFeestje. Speciale dank gaat uit naar onze sponsors en subsidieverstrekkers:

Europese Unie
Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling

Den Haag

Stichting
Initiatief Op
Scheveningen

Fonds 1818

Hoogheemraadschap van
Delfland

TRAVEL LIGHT
Let us carry your weight

UNIVÉ
VERZEKERINGEN

HOOGVLIET
Bewezen de goedkoopste!

G4P4 **Kansen voor West II**

RESIDENTIE AFBOW
Timmerwerkplaats - Interieurbouw - Afbouw - Renovaties

De Rakkers van A-Z

Amanda de Jong

InTension

De Lens
OPTIEK

VRIJBLOED

GuthSchmidt
Signmaker (Sinds 1911)

anteagroup

OVERDEVEST
adviseurs

Anne de Rijk
FOTOGRAFIE

Alle vrienden zijn opgenomen op de website: www.vriendenvanhvl.nl/vrienden/

In de volgende bijlage is de as built plattegrond van het gerealiseerde schoolplein opgenomen.

obs Het Volle Leven
Plattegrond terrein - schaal 1:500